

Das Latweeschu lauschu draugs.

1833. 12. Mei.

19ta lappa.

Jaunas sinnas.

No Rihges. (9. Mei.) Wakkar leela nelaine pee mums notikke. Masawas-ahrrihgâ weenâ nammâ ne taht no Jesus-basnizas rihta agrumâ uggungrehts zehlahs. Palzei ar dsehshameem rihtkeem atnahze gan, atskrehje par glahbschyanu arri tuhstohschi no teem saldатеem, kas taggad pee pilssehtas stahw, bet tahdâ saufâ laikâ tif pehz gruhthahm puhlehm isdewahs dsehst, kad jau lihds 20 nammi bija nodeggusch. Slawehs Deews, ka tatschu palihdseja, basnizu glahbt!

No Meahpeles-pilssehtas, Jhtahljes-semmê. (8. Merz.) Wesuhwes-kalns, itt kâ jau peekuffis, wairs ne ismett ugguni un arri ne kuhp. Sneega wiinam tif dauds taggad wirsgallâ, zil wissu zauru seemu ne bija. Eautini ar drohschu prahtu jau taifahs atkal paschâ wistuhwakâ zeemâ dsihwoht, itt kâ nesinnadami, kahds negants wiinu kalns irr. Schoreis wiinna wemschana gan ne bija stipra, bet kâ zilweks warr sinnaht, zil gaddu wehl paliks tahds lehns? — Ah! kaut jel laudis labbi fargatohs no wiinna, un apdohmatu, kahdas breefmas jau wezzôs laikôs turpatt irr notikkuschas. Jo to brihd', kad tif 79 gaddi pehz Jesus dsimschanas bija pagahjuschi, kalns jau tif ilgu laiku bija stahwejis klufs, ka laudis, dohmadami: nu jau pawissam esfoht isdsiffis, paschâ wiinna tuhwmâ diwas leelas, brangas pilssehtas bija usbuhwejuschi, ko sauze Erulahnuma- un Pampehjes-pilssehtas, un kurrâs bes wissahm bailehm dsihwoja. Bet tannî gaddâ 24tâ August kalns peepefchi sahze kuhpeht tif breefmi gi, ka jau zaur to katram zilwekam tai walsti bailes usnahze. Dauds juhdses apfahrt semmes eekschâ ruhze un wirsû trihzeja, itt kâ pastara deena jau buhtu nahkusi. Melna tumfiba mettahs wissapfahrt paschâ pussdeenas laikâ, tikkai

brihscham kà tahli sibbeni rahdijahs, kad kalna warreni deggoschi pluhdi atkal no jauna nehmahs gahstees us leiju. Pelni wissur kritte no gaisa, kà beesi sneegi, un karstu afminu dauds ar warru nahze semmé, itt kà no debbafs tikke schauti. Tee laudis, kas pahri juhdses tahl no kalna dsihwoja, ahtri isffrehjufchi no sawahm trihzedamahm mahjahm, pa juhru un pa semmi aisbehdse us zittahm walstim. Bet kur tad tee nabbagi palikke, kas tannis abbàs pilsseh-tàs tuhwu pee kalna klahé dsihwoja? — Kad schahs bailes deenas bija pahrgahjufchas, kad kalns, istukfchojees, atkal bija palizzis klufs, tad gan pehz winneem mekleja; bet — fo atradde? — Wissi lauki dauds pehdu dsikli tur ar karsteem pelneem bija apbehrti un — Deews! Tshws! — abbas brangas pilsseh-tas ar wissahm mahjahm un ehlahm glufchi nogrimmufchas dsikumâ, itt kà kappâ; un kalns sawu deggoschu pikki tahm bija uslehjis wirsû un afminus un pelnus wehl usweedis. — "Dusseet meerâ sawâ leelâ kappâ!" tà gan fazzija raudadami tee, kurreu raddi un draugi tannis pilsseh-tàs bija dsihwojufchi, bet kad nu schee, kas winnus pasinne un mihloja, arri jau fenn bija aismiggufchi, tad winnus neweens wairs ne peeminneja: aismirsti wiini drihs bija wissi, aismirstes tas brangums, kurreâ tee bija dsihwojufchi un ar kurreu tee lihds glabbati. Sahles un pukkes, kruhmi un kohki drihs auge wirsû, jo kalna tuhwmâ semme arween itt augliga. Pehz simteem gaddeem atnahze zitti laudis, kam arri schi weeta patikke, un ne mas ne sinnadami, kas appaksch wiinku kahjahm gulleja un kahdas breefmas zittkahrt tè bija notikkufchas, tee tur usbuhweja zeemu, fo sauze "Partitschi" un wiinku behrnu behrni lihds schai baltai deenai turpatt dsihwo bes leelahm bailehm. — Kad 1632 gaddi pehz schahs nelaimes bija pagahjufchi, tad gaddijahs, ka strahdneeki, turpatt pehz affas rakdami, semmes eekschâ smukki kaltus gabbalus marmexa-afminka atradde. Brihnodamees, kà tahdi gabbali warroht semmes eekschâ kluht, wiini rakke wehl dsikkaki un drihs nommannija, ka wiini no augfchenes bija eenahkufchi tahdâ basnijâ, fo wezzôs laikôs tee Reemeri saweem deeweekteem par gohdu bija usbuhwejufchi, jo tai paschâ nammâ arri atradde to deeweektu bildes un wissas zittas leetas, kas paganeem pee sawas deeweektu-kalposchanas waijadseja. — Pehz 27 gaddeem tas Fehnihsch, kas to brihd' pahr Neahpeles-semmi waldija, pawehleja, lai tur arri wehl zittàs weetas rohkoht, un luhl! wissur atradde nammus un eeksch teem wissadas pee mahjas-buhfchanas waijadsigas leetas un zilweku- un lohpu-kaulus. Du sahze mekleht

wezzôs rakfôs, woi sinnu ne useetu, kahda ta branga pilsfehda effoht bijusi, kas wezzôs laikôs tē stahweja, un zaur kahdu nelaimi ta effoht nogrimmuſi? Un usgahje gan. Tapehž arween tur wehl rohſ, kautgan jau daschas eelas pawiffam pee gaismas nahkufchas, un ko no leetahm tif isdabbu, woi bildes, woi wezzu naudu, galdus, krehpluſ, traufuſ u. t. pr., to glabba, ka iffatruſ zilwekſ, kam patihſ ſinnaht, kâ tee wezzi Keemeri effoht dſihwojuſchi, tē wiſſas winnu mantas kohpâ warr apſſattihſ.

Tas behrns tahs ſchehlaſtibas.

Lihdſiba.

Kad Deewa dohmas bij, zilwekuſ raddihſ, ſafauze wiſch tohſ Engelus, kas winna walſtibu apſarga, pee ſawa neredſama gohdibas-krehpla, ar teem runnas turredams. — "Ne raddi zilweku!" ſazzija tas Engelis tahs taiſnibas; "jo wiſch ſaweem brahteem pahri darrihſ, tohſ, kas naw tif warreni, kâ wiſch, ſpeesdams un neſchehligſ prett teem buhdams." — "Ne raddi zilweku!" ſazzija tas Engelis ta meera; "wiſch zittu zilweku aſſini iſlees; tas pirmdſintais no winna zilts ſawu meeſigu brahli nonahwehſ."*) — "Wiſch tawu ſwehtumu ar melleem ſagahnihſ!" Tâ runnaja tas Engelis tahs pateefibas, "kautſchu tu winnu ir pehž tawu gihmi radditu un tam to ſihmi tahs uſtizibas eefpeestu waigâ." — Kad wiſſi Engeli ta Kunga tâ bij runnajuſchi, peeſtahjahſ pee winna gohda-krehpla arridſan ſchehlaſtiba, winna, ta muhſchiga Tehwa jaunafais un mihlafais behrns, un apkampe winna zekkuſ, ſazzidama: "Raddi, ak Tehwſ! zilweku pehž tawu gihmi, tam tawu mihleſtibu un laipnibu parahdidams. Kad wiſſi tawi wehſtneeki winnu atſtahſ, tad es to wehl uſmekleſchu, dſihdamees, tam klahſt ſtahweht un ir winna mainas uſ labbu greest. Tapehž, kâ wiſch wahjſch un nepilnigſ irraid, gribbu es winnu ſchehlfirdigu darriht un uſ lehnibu prett maldidameem brahteem ſkubbinahſ. Kad wiſch no ta zekka ta meera un tahs pateefibas atkahpſees jeb prett teeſu un taiſnibu darrihſ, tad es winnu tâ ſargachſchu, kâ ir tahs nelaimes, kas no winna maldiſchanahm zelſees, to atkal uſ taiſnu zekku weddihſ un labbohſ. — Tas augſtais zilweku

*) Eſhè Kains teef noſſhmehtſ, kas ſawu brahli Ahbelu noſawe. (I. pirnâ Moſuſgrahmatâ 4tâ nod.)

Tehws paklaufija fcho luhgſchanu, zilweku raddidams. Gan ſchis irr wahjſch un allodams raddijums, bet teefſcham ir apmaldidamees audſeknis tahs ſchehlaſtibas, dehs tahs mihleſtibas; ſchi winnu ne kad atſtahj, to darridama labbaku. — Ak zilweks, kad tu prett zitteem neſchehligs un zeerſirdigs effi, tad apdohma, no ka tu effi zehlees. Schehlaſtiba tew irr isredſejusi, un mihleſtiba irr ta mahte, kas tew ſihdijusi. B.

X 10ta m i h f l a.

Man meefas gan, bet garra newaid, Un tomehr kuſtohs allafchin, Ja man kas nemm, kas aplams irraid, Tad es apſtahjohs tuhdaſin. Es labbi ſtaigaju bes kahjahm, Ne maſ ne taſlak ſkraididams, Un runnaju eefſch ſawahm mahjahm Bes muttes allafſch ſlawejams.	Jo ihſtâ laikâ runnaht prohtu, Un tatschu man naw juſchanas, Mans tehws man dewe gaiſchu rohtu, Pirms man no ta bij jaſchkirrahs. Es ne atſtahju kahdu weetu, Ko kungs man irraid wehlejis, Kamehr wiſſch man kâ ſawu leetu No turrenes irr atnehmis. B.
--	--

Sinna, zil naudas 9. Mei = mehn. deenâ 1833 eefſch. Nihges maſfaja par daſchahm prezzehm.

Par	Maſfaja:	Subr. nauda.		Par	Maſfaja:	Subr. nauda.	
		Rb.	R.			Rb.	R.
1	pohru rudſu, 116 mahrzinus ſmaggu	1	35	1	pohdu (20 mahrzineem) waſſu	5	—
—	meefchu, 100 mahrzin. ſmaggu	1	—	—	tabaka	—	60
—	kweefchu, 128 mahrzin. ſmaggu	1	80	—	ſweeſta	2	30
—	auſu	—	62	—	bfelſes	—	65
—	ſirau	1	30	—	linnu, krohna	1	80
—	rupju rudſu = miltu	1	25	—	brakka	1	60
—	bihdeletu rudſu = miltu	1	60	—	kannepu	1	—
—	bihdeletu kweefchu = miltu	2	40	—	ſchkihtu appinu	2	—
—	meefchu = putraimu	1	60	—	neſchkihtu jeb prezzes appinu	1	40
—	eefala	1	10	—	muzzu ſilku, eglu muzza	5	50
—	linnu = ſehklaſ	3	—	—	laſdu muzza	5	75
—	kannepu = ſehklaſ	1	10	—	ſmalkaſ ſahls	3	60
1	wesumu ſeena, 30 pohbus ſmaggu	3	—	—	rupjas baltas ſahls	4	50
barrotu	wehrſchu gallu, pa pohdu	1	—	—	wahti brandwihna; puſſdegga	8	—
				—	diwdegga	9	—

Weenu ſudraba rubli warreja dabbut par 361 kapeikeem warra naudas.

Elhds 9. Mei pee Nihges irr atnahkuſchi 284 fuggi un aisbraukufchi 106.
 „ 5. Mei pee Leepajas irr „ 61 „ „ „ 46.

Brihw drikkelt. No juhrmallas = gubbernementu augſtas walbiſchanas puſſes:
 Dr. C. E. Napierſky.